

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-81.1-1>

УДК 811.161.2'373.43: 811.161.2'06'42

Гришко Ю.Ю.

Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка

АУДІАЛЬНИЙ МОДУС ПОЕТИЧНОГО КОНЦЕПТУ ПОРА РОКУ В ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ

Анотація. У статті представлені результати лінгвістичного аналізу українського поетичного дискурсу Е. Андіївської, В. Ванзяка, В. Вовк, П. Вольвача, О. Гаран, В. Герасим'юка, В. Голобородька, С. Жадана, Ю. Издрика, С. Короненко, А. Кузьменка (Кузьми Скрябіна), Е. Кухаренка, З. Олексенко, Г. Півторак, Н. Харасайло та ін. (загалом понад п'ять тисяч сторінок) в аспекті добору письменниками фонетико-стилістичних засобів для моделювання концепту ПОРА РОКУ. Визначено, що митці формують оригінальний звуковий фон за допомогою акустико-артикуляційних властивостей звуків, що входять до складу алітерацій та асонансів. Найчастотнішими є алітерації свистячих та шиплячих приголосних, поєднаних із різнотипними асонансами, що репрезентують концептуальне значення ОСІНЬ.

Ключові слова: поетичний дискурс, концепт, фонетико-стилістичні ресурси, алітерація, асонанс, голосні, приголосні.

Hryshko Yuliia

Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University

AUDITORY MODE OF POETICAL CONCEPT SEASON IN ARTISTIC DISCOURSE

Summary. The article deals with the results of linguistic analysis of Ukrainian poetical discourse of 20th–21st centuries, especially poems by such Ukrainian writers as E. Andrievska, V. Vanziak, V. Vovk, P. Volvach, O. Haran, V. Herasymyuk, V. Holoborodko, S. Zhadan, Yu. Izdryk, S. Koronenko, A. Kuzmenko (Kuzma Skriabin), E. Kukharenko, Z. Oleksenko, H. Pivtorak, N. Kharasailo and other (total over five thousands pages) in aspect of writers' choosing of phonetic-stylistic means for modeling of concept SEASON. Ukrainian poetical discourse is mostly auditory oriented that makes a specially suggestion influence on addressees (readers/listeners). The functions of alliterations and assonances in artistic works are determined by author's intentions; these functions are different, but mainly it is a formation of specific sound expressiveness of poetical text. The writers often reproduced graphically the various sounds of living nature; they make the poetical language more realistic because the reader/listener can hear (not only imagine) the poetical images under certain context conditions. The main purpose of the research is to distinguish the most frequent phonetic and stylistic means that have an intensified auditory (acoustic) sense and that used by modern Ukrainian poets for modeling the concepts SPRING, SUMMER, AUTUMN, WINTER in belletristic communication. The main methods of research are: observation, continuous sampling method, description method, method of linguistic-stylistic analysis, contextual method and semantic-stylistic method. It is determined that poets form the original sound background thanks to acoustic-articulator characteristics of sounds which are components of alliterations and assonances. In modern Ukrainian poetical discourse the concept SEASON is oftenest represented by conceptual meaning AUTUMN of which phonetic-stylistic modeling at acoustic perception level takes place thanks to using the alliterations of blade spirant and sibilant consonants (combining with assonances). Our future researches will have focused on comparing the stylistic interpretation of concept SEASON in modern English– and German-language poetical discourses.

Keywords: poetical discourse, concept, phonetic and stylistic means, alliteration, assonance, vowels, consonants.

Постановка проблеми. Український поетичний дискурс вирізняється насиченістю аудіального сприйняття, що зумовлює підвищену експресивність та естетичність лінгвістичних одиниць. Найвищий ступінь оказіональності (вражаючої оригінальності) мають фонетичні повтори, зокрема алітерації й асонанси, на відміну від повторів лексичних (які почасти використані суто для підсилення фонетичного повтору), адже залежать від індивідуальних, неусвідомлюваних фонетичних асоціацій у творчому процесі [28, с. 108]. Саме повтор в українському поетичному дискурсі здатний створювати різноманітні за предметним наповненням асоціативні поля [33, с. 311]. Т. Сільман виявила здатність оказіонального співзвуччя типу алітерацій та асонансів нести «незапрограмовану стихію звукової інструментовки» [29, с. 14].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У ХХ–ХХІ століттях явища української фоно-

стилістики в різноманітних контекстах активно досліджували Т. Беценко, П. Дудик, Т. Єщенко, (специфіка філологічного аналізу фоностилістичного рівня художнього тексту), В. Ващенко, В. Коптілов, І. Чередниченко (детальний опис засобів української стилістики), С. Єрмоленко (дослідження знакової структури мовних одиниць, проблеми мовної картини світу), Б. Іванюк, О. Настенко (обґрунтування типів фонетичних засобів, теоретичні аспекти звукопису), М. Кабиш (семантика й стилістичні функції звукопису в українській поезії), І. Качуровський, Л. Комарницька, В. Левицький (звуковий символізм), О. Тележкіна (лінгвістичний аспект гри звуком у поетичних творах), Л. Українець (семантико-прагматичний вимір фонетичної конотації в українській поетичній мові) та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Засоби фонетичної стилістики, що, сприяючи слуховому образотворен-

ню, виявили себе як складники концепту ПОРА РОКУ, ще не були досліджені в славістиці.

Мета статті. Головна мета – визначити найчастотніші фонетико-стилістичні ресурси з посиленням аудіальним (слуховим) навантаженням, використані сучасними українськими поетами для моделювання в художній комунікації концептів ВЕСНА, ЛІТО, ОСІНЬ, ЗИМА.

Виклад основного матеріалу. Функції алітерацій та асонансів у художніх творах обумовлені мистецькими інтенціями і є різноманітними, але переважно це – формування специфічної звукової, інтонаційної чи смислової виразності тексту [18, с. 86]. У формуванні концепту ПОРА РОКУ найпродуктивнішими типами звукопису є алітерації (поєднувані з асонансами), що передають звуконаслідування/звуковідтворення чи виконують функцію посилення експресивності. Як зазначає В. Кооптілов, звуковідтворення має два різновиди: власне звуковідтворення (коли в текст включені передані фонетичними засобами мови крики тварин і птахів, звуки машин чи механізмів тощо) та звуконаслідування (відображення звуків навколишньої дійсності за допомогою спеціально дібраних слів, у складі яких повторюються фонемі, що нагадують відповідні звуки) [17, с. 242].

Розглянемо фонетико-стилістичні одиниці окремо для кожного з чотирьох концептуальних значень ВЕСНА, ЛІТО, ОСІНЬ, ЗИМА.

1. Концепт ЗИМА, окрім використання в контексті власне лексеми *зима*, репрезентований використанням алітерацій передньоязикових свистячих приголосних [з], [с]: <...> *Зорями розсипалась зима* <...> [34, с. 425]; <...> *Впаде сніг, засипле нас, всі сліди сховає* <...>. / *Зла зима, півроку тільки сніг.* / *Зла зима, ховайся, хто не встиг* <...> [30, с. 38]. Такий звуковий фон можна спостерігати і в тавтограмі В. Ванзяка: *Зима засмеркла.* / *Злетілись зграї.* / *Злилися звуки зловісні.* / *Засмута-зайда замагає.* / *Зоря зневірена, засни...* // *Здолаю злобу.* / *Зблудь зомліє.* / *Заквітне змерзлий зорепад.* / *Застигне зболена завія.* / *Засяє золото з загат* [3, с. 24]. У цьому вірші максимально відчутний ігровий аспект звукових повторів через його насиченість, що свідчить про прагматичний художній експеримент [18, с. 86].

Б. Лепкий посилює акустичний ефект свистячих приголосних емоційно наголошеним емоційним вигуком: <...> *Сніги слід позадували – / о-го-го!* [22, с. 509].

2. Концепт ВЕСНА представлений домінуванням сонорних приголосних або поєднанням сонорних приголосних із свистячими та шиплячими, що моделюють звуковий ефект весняного грому, співу пташок, шелесту листя, дзюрчання струмків тощо: *Громи гриміли,* / *Громи гриміли повесні* <...> [20, с. 53]; *Квітне квітень квітами,* / *Ходить лісом, ріками* <...> [27, с. 123]; *З роси у сонце золотий кульбаб* / *хоробру щ[шч]ічку виставив і гріє[йє]* <...> [19, с. 63]; *На берегах Десняних* / *Скупана сонцем зелень весняна* / *З вітром в садках шелестить,* / *Стишена повінь, повінь десняна* / *Збігла в дніпрові мости* <...> [23, с. 91]; <...> *он сіли* / *Синиці* / *На лагідну грушу.* / *І щ[шч]ебечуть,* / *Щ[шч]асливі...* / *Я[йя] ж з місяця не зрушу...* <...> [32, с. 26];

<...> *Залетється сонцем сонна щ[шч]е долина.* / *Вода співочіше задзюркотить* <...> [12, с. 29]; *На тихій стіні зелений шерех травня* / *ловить окрилені мерехти малих істот,* / *щ[шч]о креслять простір шибким рухом* <...> [21].

3. Концепт ЛІТО письменники моделюють насамперед уведенням у звукову тканину вірша алітерацій сонорних бокових [л], [л'] та асонансів різних голосних (лексема *літо* також має місце): *Літо літописує про луг* <...> / *Літо літописує про поле* <...> [10, с. 276–277]; *Лисніє липовий, липневий липець,* / *Липучий і лискучий в білім збанку* <...> [2, с. 63]; *На липах бджіл налилло!* / *Мов орган,* / *Гудуть* / *Столітні липи у провулку.* / *На сонячному промені* / *Перга –* / *Пахучий слід від лип* / *До золотого вулика* [25, с. 71]; *Літо в Літині літує,* / *літо в Літині летить,* / *непомітно пролітає,* / *наче мить* <...> [16, с. 167].

Примітно, що фонетико-стилістичні ресурси для опису середини й кінця літа відрізняються. Так, кінець літа письменники зображують використанням алітерацій свистячих приголосних [з], [с], [ц], та шиплячих [ж], [ч], [ш], тобто «палітра» звукових засобів наближається до тієї, якою митці вимальовують ОСІНЬ: <...> *Цей серпень такий гарячий, він схожий / на камінь, який витягнули з вогнищ[шч]а.* / *Скільки тобі остигати, каменю,* / *Скільки горіти твоєму серпневому серцю?* <...> [13, с. 52]; <...> *Там снила кульбаба про літо минуле,* / *Чіплялись зірки у волосся сріблесті;* / *Де білі берези клонились і гнулись,* / *Ряснів наш гербарій і зіллям, і листям* <...> [4, с. 54]; *Замкнулось наше літєчко журкою,* / *Заклавши в схови золото зерна.* / *Я лину в осінь, любий, самотою...* / <...> *стигне синя вись,* / *А серце в тузі сивіє тобою* <...> [26, с. 322]; <...> *Колоситься під сонцем шишениця,* / *Обіцяючи* / *Щ[шч]едрий* / *Врожай* [32, с. 29]; *Снить природа у серпневім сні,* / *Соняхи схиляються спекотно,* / *І скурчить у скошеній стерні* / *Сірий коник – стрибунець болотний* <...> [23, с. 65]; <...> *на серпик місяця серпня* / *Двері зачинені* <...> [31, с. 236]; *від літа лишилися листя позлітки* / *та сонце латунне та неба ціан* / *та холод арктичний вповзає нізвідки* / *а літо сповзає у бан* <...> [15, с. 223].

4. Концепт ОСІНЬ, незважаючи на пізні становлення в українському традиційному світосприйнятті (спершу слов'яни мали лише три пори року) [6, с. 350], є найчастотнішим у поетичному дискурсі з-поміж інших репрезентантів ПОРИ РОКУ. Цей концепт формують алітерації свистячих та шиплячих приголосних, що передають акустичне враження шелесту листя, що опадає, та/або крапель дощу, як-от у поезіях «І про дощ, але не конче» Е. Андіївської, де поетеса використовує нагромадження алітерацій шиплячих і свистячих приголосних та повтори лексеми *дощ*: *Дощ[шч] рівний, як дошка,* / *На чолі зморшка,* / *Ступа, як пампушка,* / *Відчужений слуху.* / *За провіттом тужить,* / *Щ[шч]об видобуть тишу* / *В весільний піддашок –* / *Шука собі половини,* / *Дощ[шч] з жуковини* <...> / *Зараз бульбашки-дружки* / *Низенько у ніжки.* / *Та бульбашки збились в стіжки,* / *Вибравши інші стежки* – / *Дражнять цибатого блазня:* / *«Де ж це бачено,* / *Не дощ[шч], а шкана* <...>» /

Доц[шч] вітається / З усіма, / З ким знається і не знається: / «Дайте дец[шч]ицю / Доц[шч] у вдержаться». Доц[шч] [1, с. 220–223]. І. Низовий уводить у контекст вірша «Жура за журавлями» із акустично насиченим тлом, сформованим алітераціями фрикативного шиплячого приголосного [ж] та фрикативного свистячого [з], звуконаслідування-персонфікацію журавлиного крику: *Знаю, в чужині за ріднокраєм / Жураються без краю журавлі... / Журавлі повернуться, я знаю, / З чужини до рідної землі. // <...> Журавлину туго відчуваю, / Переймаю серцем їх жали: / Жури, жури! – чую в шумі гаю, – / Жури, жури! – в тихій ковилі... [24].*

Високою частотністю характеризується звуковий малюнок шелесту листа: *Палаючий шпшшину куц[шч] / нервує небеса, як тлуц[шч] / у хац[шч]ах / хижака. / З кометохац[шч] кометокуц[шч] / вилуц[шч]ує ядристу тлуц[шч] / несе її ріка <...> [9, с. 141]; <...> В жовтій траві червоніє шпшшина / швидше... швидше... <...> [7, с. 24]; <...> Озвалася осінь. / Ш[шч]е одна. / Вже вересень ранком / на сонячній лірі, / На струнах заросених / блюз витина. / Мелодія блюзу / й поезія осені / До шибочки горнутья. / Я сама. / Віконця всі – наветіє! / Из золота й просині / Так ш[шч]едро нашіптує / осінь слова <...> [11, с. 119].*

С. Жадан, моделюючи концепт ОСІНЬ, послугується передовсім комбінаціями з алітерацій свистячих і шиплячих приголосних та асонансів голосних високого підняття [у], [і], що посилюють емоційно-настореву картину твору: *Перші дні листопада. / Вона спить у порожній кімнаті, в чужому ліжку. / А він думає: чуже місто, чужа кімната – / як я [йі]й[йі] тут залишу? <...> [14, с. 44–45].* Подібний звуковий малюнок

для формування паралелей між станом природи й станом ліричного героя пропонує О. Гаран: *так змійкою[йу] осінь в душу / наранок / холодні роси / хмаринок хустки тернові / і ш[шч]ем по доц[шч]ах / і відчай / вітри відлетять <...> / завтра / розіллється ніч срібляста / в я[йа]кій спочивали трави / ти питимеш / зелензілля / зі мною / без мене / осінь [8, с. 86].*

Алітераціями свистячого приголосного [с] та повтором лексеми на позначання кольору сирій утворює «осінню» сугестію Г. Вовченко: *сіре небо / сирі люди / сирій настрій / сиріна <...> [5, с. 76].* О. Гаран алітерації свистячих та шиплячих приголосних поєднує з паронимазією, завдяки чому твір набуває особливої емоційності: *<...> залишиться пісня / на спалах / на сполох / на спогад / на спомин / осіннього сонця / оманливий сонях / у серці / серпнево / ожинкові сльози / ш[шч]е тисяча снів / до найперших морозів [8, с. 84].*

Цікаву асоціативну звукову канву на ґрунті свистячих і шиплячих приголосних, пов'язану з осінньою порою, вибудовує В. Слапчук: *Діти зошити купую[йу]ть. / Отже, скоро осінь. / Зануда осінь. / Занудніша від шкільного завуча, / ген вона стовбичить / (з відстані останньої парті), / як училка біля дошки <...> [31, с. 237].*

Висновки і пропозиції. У сучасному українському поетичному дискурсі концепт ПОРА РОКУ найчастіше представлений концептуальним значенням ОСІНЬ, фоностилістичне моделювання якого на аудіальному рівні сприйняття відбувається завдяки використанню алітерацій свистячих і шиплячих приголосних, поєднуваних із асонансами. Наші подальші дослідження вбачаємо у порівнянні стилістичної інтерпретації концепту ПОРА РОКУ в сучасних англомовних та німецькомовних поетичних дискурсах.

Список літератури:

1. Андєвська Е. Поезії. Твори. Мюнхен – Хмельницький, 2004. Т. 1. 239 с.
2. Антонич Б.-І. Поезії. Вибрані твори / упор. Д. Ільницький, передм. Д. Ільницького та І. Старовойт. Київ : Смолоскип, 2012. 872 с.
3. Ванзак В. Поезії. Зоряні роси: поезії / ред. М. Заруба. Хмельник : РІА «Пульсар», 2004. С. 22–27.
4. Вовк В. Поезії. Київ : Родовід, 2000. 421 с.
5. Вовченко Г. Поезії. Вишнева повінь: антологія сучасної жіночої поезії Полтавщини. Полтава : Дивосвіт, 2012. С. 70–77.
6. Войтович В. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2002. 664 с. ; іл.
7. Вольвач П. Триб: поезії. Київ : Факт, 2009. 124 с. (Серія «Зона Овідія»).
8. Гаран О. Поезії. Вишнева повінь: антологія сучасної жіночої поезії Полтавщини. Полтава : Дивосвіт, 2012. С. 80–87.
9. Герасим'юк В. Кров і легіт: вибрані вірші і поеми. Чернівці : Букрек, 2014. 320 с.
10. Голобородько В.І. Летюче віконце: вибрані поезії / вст. ст. І.М. Дзюби. Київ : Укр. письменник, 2005. 463 с.
11. Данько Н. Поезії. Вишнева повінь: антологія сучасної жіночої поезії Полтавщини. Полтава : Дивосвіт, 2012. С. 118–123.
12. Демченко В. Мій світ: поезія, проза. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2012. С. 8–87.
13. Жадан С. Антена: поезії. Чернівці : Меридіан Черновіц, 2018. 304 с.
14. Жадан С. Життя Марії: книга віршів і перекладів. Чернівці : Meridian Czernowitz; Книги – XXI, 2015. 184 с.
15. Іздрік Ю. Меланхолії: поезії. Львів : Вид-во Старого Лева, 2019. 311 с.
16. Кичинський А. Небажаний свідок: вибрані поезії. Чернівці : Букрек, 2013. 296 с. (Серія «Трете тисячоліття : українська поезія»).
17. Коптілов В.В. Фоностилістика. Сучасна українська літературна мова. Стилістика / за заг. ред. І.К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1973. С. 211–243.
18. Корниенко О.А. Игровая поэтика в литературе : учеб. пособие. Киев: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова. 2017. 242 с.
19. Короненко С. Ворожба на віршах. Київ : Ярославів Вал, 2000. 184 с.
20. Кухаренко Е.Г. Осінній дощ у понеділок: поезії. Полтава : ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2010. 248 с.
21. Левченко О. Поезії. URL: <https://lewczenko.livejournal.com/91381.html> (дата звернення: 25.05.2019).
22. Лешкий Б. Поезії. Поети «Молодої музи» / упор., авт. передм. М.М. Ільницький. Київ : Дніпро, 2006. С. 379–518.
23. Міщенко О.М. Полудень: зб. вибраного. Лубни : Комунальне вид-во «Лубни», 2010. 150 с.
24. Низовий І. Поезії. URL: <http://maysterni.com> (дата звернення: 06.03.2018).

25. Низовий І.Д. Провесінь: вірші. Київ : Рад. письм., 1971. 80 с.
26. Олексенко З. Поезії. *Вишнева повінь*: антологія сучасної жіночої поезії Полтавщини. Полтава : Дивосвіт, 2012. С. 316–323.
27. Півторак Г. Поезії. *Зоряні роси*: поезії / ред. М. Заруба. Хмельник : РІА «Пульсар», 2004. С. 123–125.
28. Поливанов Е. Д. Общий фонетический принцип всякой поэтической техники. *Вопросы языкознания*. 1963. № 1. С. 99–112.
29. Сильман Т.И. Заметки о лирике (мысль – образ – эмоция – звук). *Филологические науки*. 1974. № 5. С. 13–24.
30. Скрябін Кузьма. Я, Шонік і Шпіцберген. Харків : Фоліо, 2015. 122 с.
31. Слпачук В.Д. Золоті куполи: поезії. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. 276 с.
32. Слепцов В. Між променів жита: вибрані поезії. Полтава : Полтавський літератор, 2016. 224 с.
33. Ткаченко А. Звукова сфера художньої мови. Фоніка. *Мистецтво слова* : підручн. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2003. С. 302–316.
34. Харасайло Н. Поезії. *Вишнева повінь*: антологія сучасної жіночої поезії Полтавщини. Полтава : Дивосвіт, 2012. С. 422–429.

References:

1. Andiiivska E. (2004). *Tvory* [Works]. Munich – Khmelnytskyi, vol. 1. (in Ukrainian)
2. Antonych B.-I. (2012). *Vybrani tvory* [Selected works] (eds. D. Ilnytskyi, I. Starovoit). Kyiv: Smoloskyp. (in Ukrainian)
3. Vanziak V. (2004). *Poezii* [Poetry]. *Zoriani rosy: poezii* [Star dewes: poetry] (ed. M. Zaruba). Khmilnyk: Pulsar, pp. 22–27. (in Ukrainian)
4. Vovk V. (2000). *Poezii* [Poetry]. Kyiv: Rodovid. (in Ukrainian)
5. Vovchenko H. (2012). *Poezii* [Poetry]. *Vyshneva povin: antolohiia suchasnoi zhinochoi poezii Poltavshchyny* [Cherry flood: anthology of modern women's poetry of Poltava Region]. Poltava: Dyvosvit, pp. 70–77. (in Ukrainian)
6. Voitovych V. (2002). *Ukrainska mifolohiia* [Ukrainian mythology]. Kyiv: Lybid. (in Ukrainian)
7. Volvach P. (2000). *Tryb: poezii* [Tribe: poetry]. Kyiv: Fakt. (in Ukrainian)
8. Haran O. (2012). *Poezii* [Poetry]. *Vyshneva povin: antolohiia suchasnoi zhinochoi poezii Poltavshchyny* [Cherry flood: anthology of modern women's poetry of Poltava Region]. Poltava: Dyvosvit, pp. 80–87. (in Ukrainian)
9. Herasymyuk V. (2014). *Krov i lehit: vybrani virshi i poemy* [Blood and gentle breeze: selected poetry and poems]. Chernivtsi: Bukrek. (in Ukrainian)
10. Holoborodko V. I. (2005). *Letiuche vikontse: vybrani poezii* [Flying casement: selected poetry]. Kyiv: Ukrainyskyi pysmennyk. (in Ukrainian)
11. Danko N. (2012). *Poezii* [Poetry]. *Vyshneva povin: antolohiia suchasnoi zhinochoi poezii Poltavshchyny* [Cherry flood: anthology of modern women's poetry of Poltava Region]. Poltava: Dyvosvit, pp. 118–123. (in Ukrainian)
12. Demchenko V. (2012). *Mii svit: poeziia, proza* [My world: poetry, prose]. Poltava: ACMI. (in Ukrainian)
13. Zhadan S. (2018). *Antena: poezii* [Antenna: poetry]. Chernivtsi: Merydian Chernovits. (in Ukrainian)
14. Zhadan S. (20015). *Zhyttia Marii: knyha virshiv i perekladiv* [Maria's life: the book of poems and translations]. Chernivtsi: Meridian Czernowitz; Khyhy – XXI. (in Ukrainian)
15. Izdryk Yu. (2019). *Melankholii: poezii* [Melancholies: poetry]. Lviv: Vyd. Staroho Leva. (in Ukrainian)
16. Kychynskyi A. (2013). *Nebazhanyi svidok: vybrani poezii* [Undesirable witness]. Chernivtsi: Bukrek. (in Ukrainian)
17. Koptilov V. V. (1973). Fonostylistyka [Phonetic stylistics]. *Suchasna ukrainska literaturna mova. Stylistyka* [Modern Ukrainian literary language. Stylistics]. Kyiv: Naukova dumka, pp. 211–243. (in Ukrainian)
18. Kornienko O. A. (2017). *Igrovaia poetika v literature: ucheb. posobie* [Play poetics in literature: teach. manual]. Kyiv: M. P. Drahomanov NPU. (in Russian)
19. Koronenko S. (2000). *Vorozhba na virshakh* [Fortune-telling on poems]. Kyiv: Yaroslaviv Val. (in Ukrainian)
20. Kukhareno E. H. (2010). *Osinnii doshch u ponedilok: poezii* [Autumn rain on Monday: poetry]. Poltava: Tekhservis. (in Ukrainian)
21. Levchenko O. (2019) *Poezii* [Poetry]. Available at: <https://lewczenko.livejournal.com/91381.html> (accessed 25 May 2019). (in Ukrainian)
22. Lepkyi B. (2006). *Poezii* [Poetry]. *Poety 'Molodoi Muzy'* [Poets of 'Young Muse'] (ed. M. M. Ilnytskyi). Kyiv: Dnipro, pp. 379–518. (in Ukrainian)
23. Mishchenko O. M. (2010). *Poluden: zb. vybranoho* [Midday: collect. of selected]. Lubny: Lubny. (in Ukrainian)
24. Nyzovyi I. (2018). *Poezii* [Poetry]. Available at: <http://maysterni.com> (accessed 6 March 2018). (in Ukrainian)
25. Nyzovyi I. D. (1971). *Provesin: virshi* [Spring beginning: poetry]. Kyiv: Rad. pysmennyk. (in Ukrainian)
26. Olexsenko Z. (2012). *Poezii* [Poetry]. *Vyshneva povin: antolohiia suchasnoi zhinochoi poezii Poltavshchyny* [Cherry flood: anthology of modern women's poetry of Poltava Region]. Poltava: Dyvosvit, pp. 316–323.
27. Pivtorak H. (2004) *Poezii* [Poetry]. *Zoriani rosy: poezii* [Star dewes: poetry] (ed. M. Zaruba). Khmilnyk: Pulsar, pp. 123–125.
28. Polivanov E. D. (1963). Obshchiy foneticheskiy prinzip vsyakoy poeticheskoy tehniky [The general phonetic principle of every poetical technology]. *The Questions of Linguistics*, no. 1, pp. 99–112. (in Russian)
29. Silman T. I. (1974). Zаметки о лирике (mysl – obraz – emotsiya – zvuk) [The notes about lyrics]. *Philological Sciences*, no. 5, pp. 13–24. (in Russian)
30. Skriabin Kuzma. (2015). *Ya, Shonik i Spitsbergen* [Me, Shonik and Spitsbergen]. Kharkiv: Folio. (in Ukrainian)
31. Slapchuk V. D. (2008). *Zoloti kupoly: poezii* [The golden cupolas: poetry]. Lutsk: Volyn Region Printing. (in Ukrainian)
32. Slietsov V. (2016). *Mizh promeniv zhyta: vybrani poezii* [Between the rays of rye: selected poems]. Poltava: Poltavskyi literator. (in Ukrainian)
33. Tkachenko A. (2003). *Zvukova sfera khudozhnoi movy. Fonika* [Sound sphere of belletristic language. Phonics]. *Mystetstvo slova: pidruchn.* [The art of word: textbook]. Kyiv: Kyiv University, pp. 302–316. (in Ukrainian)
34. Kharasailo N. (2012). *Poezii* [Poetry]. *Vyshneva povin: antolohiia suchasnoi zhinochoi poezii Poltavshchyny* [Cherry flood: anthology of modern women's poetry of Poltava Region]. Poltava: Dyvosvit, pp. 422–429. (in Ukrainian)